

[Krag.]

sering, saaledes at man er vis paa, at hvad der er Overkapitalisering i Dag, ogsaa vil være det i al Fremtid og ogsaa var det i Fortiden.

Jeg maa gaa ud fra, at inden man tager dette Problem op — og Statsministeren staar altsaa aabenbart midt i Arbejdet paa dets Løsning —, har man Klarhed over det Spørgsmaal. Man maa vide, hvad man har med at gøre, man maa vide, hvad man taler om, og det bør først og fremmest en Statsminister vide, og derfor henstiller jeg saa indtrængende, som jeg kan, at den højtærede Statsminister giver Svar paa dette Spørgsmaal her under Finanslovbehandlingen; thi jeg tør gaa ud fra, at denne Tale ikke ogsaa har været Mystik, som skulde vække visse Forestillinger, der ikke hvilede paa nogen Virkeligheds Grund, og visse Forhaabninger, som, naar de er bygget paa Statsministerens Ord, og alene paa dem, i Virkeligheden kun er bygget paa Sand.

Den højtærede Statsminister var i sin Tale i Torsdags meget vred over den af mit Partis ærede Formand fremførte Bedømmelse af Udviklingen af Valutaspørgsmaalet, som vi har gennemløbet i sidste Uge af September. Den højtærede Statsminister sagde, at der var særdeles god Grund til at overveje den meget alvorlige Afgørelse; og det er fuldkommen rigtigt, det var der særdeles god Grund til. Men naar han saa tilføjer, at der er ikke vaklet mellem forskellige Standpunkter, ja, saa har vi her den højtærede Statsminister, om jeg saa maa sige, i Rendyrkning, og saa maa man som saa mange Gange før, naar den højtærede Statsminister fremstiller sig selv som Bravkarl, virkelig forgæves bekæmpe Smilet. Maalbevidstheden og Handlekraften, det er jo altid de Attributter, hvormed den højtærede Statsminister stiller sig til Skue som en Slags politisk Herkules. Men i denne Sag har den højtærede Statsminister sandelig gjort en helt anden Figur, det kan enhver se. Det ved han ogsaa godt selv. Hvis han altid talte Sandhed i Danmark, som han efter eget Sigende gør det, naar han er udenlands, vilde han maaske heller ikke have benægtet, at den vanskelige Situation havde ført ham ud i Tvivl, en Tvivl, som ingen vil fordømme ham og hans Regering for.

Thi det var en saare alvorlig Sag igen at gøre Springet ud i en Valutasituation, hvis sørgelige og økonomiske moralske Følger vi med saa store Ofre har bekæmpet og overvundet, men som man ikke har Vished for at kunne bekæmpe og overvinde i den kommende Tid, saa lidt som man har Vished for,

at man kan hindre, at de samme Problemer i Tilknytning til den ikke guldindløselige Krone, som før er opstaaet i vort Samfund, vil genopstaa; og jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Pürschel ganske har Ret, naar han for et Øjeblik siden her fra denne Talerstol sagde, at vi ikke som lille Statssamfund maa overvurdere vore Kræfter den Dag, der skal gøres fuldt ud op med den Situation, hvori vi nu staar. Vi maa ikke foregøgle os, at vi til enhver Tid, saaledes som det engelske Imperium vil have det, har de Hjælpemidler til vor Disposition, som kræves for at fæstne vor Valuta paa det Punkt, som vi nu maa anse for berettiget og hensigtsmæssigt.

Som sagt, Maalbevidstheden foran Valutaafgørelsen har virkelig Regeringen skjult godt. Befolkningen spurgte ængsteligt: Mulig-
gort vort Erhvervslivs økonomiske Situation, at vi kan undlade at løse Kronen fra Guldet, efter at Sterlingen er frigjort? Og Svaret fra Regering og Nationalbank lød indtil Dagen før det store Spring: Med alle til Raadighed staaende Midler skal Guldpariteten opretholdes. Det vil altsaa sige indenlands, thi udenfor Landets Grænser løsrev man jo straks Kronen fra Guldet med den Følge, at den i Danmark indløselige Guldkrone straks faldt 20—30 pCt. udenfor vort Lands Grænser.

Der er rejst Tvivl om Berettigelsen af dette Eksportforbud, og naturligvis med vanlig Voldsomhed stillede Statsministeren sig op her og udtalte, at hvis der var nogen, der vilde føre Regeringen for Rigsretten i Anledning af denne Sag, stod det dem frit for. Ja, Tak, det er vi jo meget vel bekendt med, for saa vidt vi kan faa Flertal for en saadan Rigsretsanklage; men vi skyder nu ikke den statsministerielle Spurv med en Kanon, og det, som vi ønsker, er kun dette, at Justitsministeren oplyser, paa hvilket retligt Grundlag dette Udførselsforbud hvilede. Thi i 1914 var Kronen ikke guldindløselig, da Forbudet mod Guldeksport udstedtes; da var Forudsætningen for Forbudet derfor opfyldt, men ikke nu. Men jeg haaber, at den højtærede Justitsminister i saa Henseende vil kunne klare for sig, og jeg opfordrer ham til det.

Men jeg kan ikke modstaa Fristelsen til at komme lidt dybere ind paa den „Maalbevidsthed“, der har præget Regeringen i denne Sag. Det var virkelig ejendommeligt for mig, da jeg læste „Politiken“ den 25. September, at tænke tilbage paa, at det er i dette Blad og fra det Partis Taleres Side, som dette Blad repræsenterer, der har været drevet en Agitation ud over det ganske Land i Anledning af det ærede